

Wielkanocne zwyczaje na świecie

Stara ludowa prawda głosi, że co kraj to obyczaj, dlatego tak lubimy poznawać tradycje i obyczaje naszych sąsiadów. Przenieśmy się więc na chwilę w podróż dookoła świata, aby zobaczyć jak wygląda Wielkanoc w innych państwach, nie tylko tych europejskich.

Czechy

W piątek, zarówno w miastach jak i na wsi maluje się pisanki. Czesi kupują tego dnia także baranki z biszkoptowego ciasta, masowo wypiekane przez cukierników. Kolejne dni to czas zadumy nad magią świąt wielkiej nocy.

Chrześcijanie, podobnie jak w Polsce modlą się w kościołach. Nasi najbliżsi sąsiedzi obchody świąt Wielkiej Nocy zaczynają się w poniedziałek rano. Jest to dzień szczególnie lubiany przez młodzież, ponieważ w tym czasie kiluosobowe grupki chłopców odwiedzają domy rówieśniczek i kiedy te obleją ich wodą smagają je pomlazkami.

Pomlazki, to młode wierzbowe gałęzie splecione w warkocze. Obite dziewczyny wynoszą z domów i wrzucają do strumyków, lub wanien z wodą. Zwyczaj ten obchodzony jest w domu, w którym mieszkają panny na wydaniu. Następnym elementem spotkania jest poczęstunek. Goście częstowani są pisankami, słodyczami, na żadnym stole nie może zabraknąć alkoholu. Pojawia się Palenka, (Śliwowica), merunka (morelówka) i wódka. Szmigrus.

Włochy

Włosi najczęściej Wielkanoc spędzają poza domem. Nie mają zwyczaju polewania wodą w wielkanocny poniedziałek, więc mogą spokojnie wyruszać w podróż. Ich wyjazd przypomina nieco wyjazd na majówkę.

Najważniejszym momentem świąt jest obiad, na który tradycyjnie podawana jest baranina lub jagnięcina. Na włoskim stole jako przystawka pojawiają się plasterki salami i jajka na twardo, na pierwsze danie podaje się barani rosół z pierożkami cappelletti, a na drugie: pieczone jagnię.

Swoje tradycyjne ciasto colomba, czyli gołębica, kupują przeważnie w cukierni.

Włosi nie mają zwyczaju święcenia pokarmów a symbolem jest dla nich baranek.

Meksyk

Święty Tydzień (Semana Santa) rozpoczyna się od Niedzieli Palmowej. Meksykanie uczestniczą w procesji i święcą gałązki palm. Później zostają spalone i wykorzystane jako popiół do posypywania głów. W Wielki Piątek w wielu miasteczkach odgrywa się sceny męki i ukrzyżowania Jezusa. Meksykanie nie mają zwyczaju malowania i święcenia jaj. Coraz częściej jednak ich dzieci dostają wielkanocne zajączki z czekolady. Jest to wpływ amerykańskiej kultury.

Niedziela Zmartwychwstania to huczne święto obchodzone do późnej nocy. Towarzyszą mu pokazy sztucznych ogni, zabawy w wesołym miasteczku oraz jedzenie tradycyjnych potraw z ulicznych budek. Poniedziałek wielkanocny rozpoczyna Semana Pascua, czyli Tydzień Paschalny. Semana Santa i Semana Pascua to łącznie dwa tygodnie wolne od pracy i szkoły.

Wielka Brytania

Wielkanocne zwyczaje w Anglii miały swój początek długo przed nastaniem chrześcijaństwa.

Nawet nazwa świąt obchodzonych w anglosaskiej tradycji zawdzięcza swoją nazwę bogini wiosny Eostre. W Wielkanocnej tradycji jaja to symbol wiosny i nowego życia. Dawniej dekorowano je farbami, obecnie zostają wyparte przez czekoladowe jajka. Na północy kraju, w Preston obowiązuje zwyczaj turlania ugotowanych na twardo jaj. To, które znajdzie się najdalej- wygrywa.

W innych regionach ludzie bawią się trzymając jajko w dłoni i uderzając w jajko przeciwnika. Przegrywa ten którego jajo pierwsze zostanie uszkodzone. Symbolem świąt na wyspach jest zając.

To pozostałość po tradycji polowania na zające, którą rozpoczynano właśnie w czasie wielkiej nocy.

Australia

Święta na tym kontynencie to mieszanka angielsko-irlandzkich obyczajów. Bardzo popularne jest spożywanie wspólnego wielkanocnego śniadania w gronie ubogich. Spotkania organizowane są w kościołach, wspólnie z duchownymi. W poniedziałkowy poranek dzieci podobnie jak w Niemczech, zbierają jajka w ogrodzie a następnie wymieniają się z rówieśnikami.

Tradycyjny wielkanocny posiłek składa się z wieprzowiny i kurczaka, smażonego z ziemniaki, marchewką i dynią.

Niemcy

U naszych zachodnich sąsiadów podobnie jak u Polsce najważniejszymi dniami wielkiej nocy jest piątek, niedziela i poniedziałek. W niedzielę wielkanocną rodzice chowają pomalowane jaja, zajączki z czekolady oraz inne słodycze, a dzieci szukają ich w mieszkaniu lub ogrodzie.

Stany Zjednoczone

Święta w USA ograniczają się do jednego dnia. W niedzielę wielkanocną organizowane są konkursy na najciekawszy Easter Bonnet. Kapelusz, bo tak nazywa się takie wielkanocne nakrycie głowy zapoczątkowały kobiety, ale coraz częściej można spotkać w ich również małych chłopców.

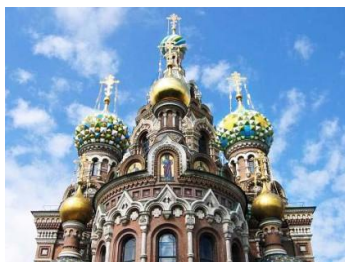

Na świątecznym stole oprócz jajek, pieczonej szynki w słodkim sosie i ciast nie ma specjalnych potraw. Dzieci zbierają jajka schowane przez Easter Bunny, a później muszą je zjeść. W stanach z okazji świąt zajączek przynosi dzieciom prezenty. W koszyczku znajdują się najczęściej słodycze, owoce oraz drobne upominki.

Rosja

Wielkanoc na wschodzie nazywana jest Paschą. Zgodnie z przyjętym w Cerkwi kalendarzem juliańskim, święto to obchodzi się nieco później niż u katolików. Przed

świętami, w okresie Wielkiego Postu, przez 40 dni prawosławni nie powinni spożywać mięsa, ryb, nabiału i białego pieczywa. Większość rosyjskich restauracji w tym okresie oferuje specjalne postne menu. Jada się np. grzyby, kapustę i inne warzywa, a także wiele gatunków ciemnego chleba. Ścisły post obowiązuje w Wielki Piątek i Wielką Sobotę.

W Wielki Piątek w cerkwiach czytane są fragmenty Pisma Świętego przedstawiające Mękę Pańską. W sobotę, podobnie jak w Kościele katolickim, następuje poświęcenie pokarmów. Rosjanie święcą jajka - symbol życia, a także wielkanocne baby i paschę, czyli potrawę z białego sera, utartego z masłem, żółtkami i bakaliami. W nocy z Wielkiej Soboty na Niedzielę Wielkanocną odbywają się nabożeństwa połączone z uroczystą procesją wokół świątyni. Wówczas wierni obchodzą cerkiew trzymając w rękach świece. Msza trwa kilka godzin. Niedziela zaczyna się od radosnego bicia dzwonów, zwiastujących zmartwychwstanie Chrystusa. Pozdrowienia "Christos woskresie" (Chrystus zmartwychwstał) i trzykrotnie całują w policzek. Tego dnia Rosjanie obdarowują się również kolorowymi pisankami, i drobnymi prezentami mającymi sprzyjać szczęściu. Dawniej w dniu Paschy podawano się pieczone jagnię, szynkę lub cielęcinę. Obecnie rodzaj potraw ma już mniejsze znaczenie, choć nadal nie przygotowuje się przy tym święcie dań z ryb. Wszystkie serwowane potrawy muszą kojarzyć się z urodzajem.

W Poniedziałek Wielkanocny w cerkwi odbywa się obrzęd przygotowania krzyżma i jest to bardzo ważna uroczystość. Krzyżmo składa się z około 50 olejków i wonnych ziół. Proces przygotowania krzyżma trwa trzy dni. Przeprowadza się go tylko w czasie Wielkiego Tygodnia. Krzyżmo jest potem używane do namaszczenia podczas chrztu i konsekracji ołtarzy.

Szwecja

W Skandynawii panuje zwyczaj przebierania się za Paskkäringar czyli "wielkanocne wiedźmy".

Zazwyczaj są nimi dziewczynki w wieku 5–11 lat. W Wielką Sobotę spacerują po domach i w zamian za ofiarowanie świątecznych kartek, laurek i życzeń żądają, aby wrzucić im do koszyka jakies łakocie lub symboliczny datek. W Szwecji obowiązuje również zwyczaj przyozdabiania brzoźowych gałązek różnokolorowym pierzem. Można zakupić je gotowe w kwiaciarniach i na targowiskach lub udekorować samemu. Paskkris, czyli gałązki brzozy mają związek z wiarą w ludzką moc przyspieszania nadejścia wiosny. Pask lördag, czyli Wielka Sobota jest najważniejszym dniem w trakcie trwania świątecznego czasu. W godzinach popołudniowych spożywa się wykwintny obiad złożony przede wszystkim z jajek i

ryb. Dzieci natomiast mają okazję do radości, ponieważ w ten właśnie dzień zajaczek wielkanocny (paskhare) przynosi im wielkie wielkanocne jajko, w którym znajduje się ogromna ilość cukierków.

Hiszpania

Wielkanoc to najważniejsze święto w tym kraju. Mieszkańcy świętują w kościołach oraz na ulicach miast i wiosek, biorąc udział w licznych procesjach. Zdecydowanie większy nacisk kładzie się tutaj na mękę Chrystusa niż na zmartwychwstanie. W okolicy każdego miasteczka w Aragonii znajduje się umieszczony zwykle na wzgórzu krzyż, w pobliżu którego przez cały rok przechowywane są różne relikwie i święte wizerunki. W Wielki Piątek mieszkańcy wchodzą na wzgórze po relikwie, a następnie, przy głosie bębnów, schodzą z nimi, aby kontynuować procesje ulicami miasta. Wszystkie rekwizyty powracają na swoje miejsce w sobotę, kiedy już bębny milkną.

W Wielki Czwartek i w Wielki Piątek gmina San Vicente de la Sonsierra w La Rioja pełna jest tzw. picaos, którzy biczą swoje plecy dotąd, aż skóra nabierze fioletowego koloru. Picaos idą boso, owinięci jedynie w białe płótno i ciągną za sobą ciężkie łańcuchy. Nikomu nie wyjawiają swojego sekretu ani ślubów złożonych Bogu. W ciągu wielkiego tygodnia w całym kraju odgrywane są widowiska pasyjne.